

Taliansky stavač

RODENÝ ARISTOKRAT

Taliansky stavač (bracco italiano) bol šľachtený predovšetkým na vyhľadávanie a vystavovanie pernatej zveri. Pracuje špecificky, precízne a systematicky, a to v pokluse a skôr na väčšiu vzdialenosť. Dnes ho využívajú pre jeho aportovacie aj farbiarske schopnosti a ani práca vo vode mu nerobí žiadne problémy.

Láskyplný a hravý

Gejza Polgáry sa k tomuto plemenu dostal náhodou. Keď sa stal poľovníkom, začal uvažovať o tom, že si zaobstará poľovného psa. Jeho požiadavkám najviac vyhovoval stavač. „Raz sa mi naskytla príležitosť spoznať talianskeho stavača osobne, nielen z kníh či článkov. Jeho výzor ma očaril, preto som neváhal a kúpil si prvé šteniatko.“ Majiteľ a chovateľ, ktorý má v súčasnosti troch psíkov a dve sučky, charakterizuje toto plemeno ako zábavné, pohodové, láskyplné, hravé a ľahko ovládateľné. „Samozrejme, ojedinele sa vyskytnú tvrdohlavé jedince, to však neznamená, že sú agresívne či nezvládateľné.“

Mnohí kynológovia považujú tohto ušľachtilého talianskeho elegána za najstaršieho európskeho stavača.

Bracco má vyrovnanú povahu, no na poľovačkách mu nechýba potrebná ostrom. „Svoje psy používam väčšinou pri love na pernatú a srstnatú malú zver a, samozrejme, pri dohľadávkach. V prehľadnom teréne sa ľahko orientujú, spravidla sa riadia mojim hlasom a zvukom píšťalky. Ak odbehnú prid'aleko, bez ťažkostí sa vrátia po vlastnej stope.“

Vzťah bracca k iným zvieratám vo veľkej miere závisí od výchovy. „Poznám jedince, ktoré

na jednom dvore pokojne spolu-
nažívajú s mačkami. Moje psy nevyhľadávajú konflikty a keď nie sme na poľovačke, správajú sa neutrálne. Na povel reagujú okamžite a s radosťou, najmä ak mám pri sebe malú maškrtu. Príchod cudzinca na svoje teritórium, pochopiteľne, nenechajú bez povšimnutia a hlasno ho oznamujú, no inak sú mierumilovné a majú dobrý vzťah k ľuďom.“ Za jediné, takpovediac úsmevné negatívum považuje ich typické slintanie.

Psy Gejzu Polgáryho milujú jazdu autom.

Toto plemeno je hravé, neagresívne a plné energie.

Pri správnom výcviku sa vrodené lovecké vlohy psa určite prejaví.

Talianský stavač je prítulný a má citlivú povahu. Zlé alebo tvrdé zaobchádzanie by ho mohlo zlomiť.

Individuálny prístup

Talianský stavač je prítulný a má citlivú povahu. Zlé alebo tvrdé zaobchádzanie by ho teda mohlo zlomiť. „Toto plemeno dospieva o niečo neskôr, niekedy až vo veku troch rokov. Je však ovládateľné a väčšinou sa ľahko cvičí. Určite má predpoklady na dobré zvládnutie práce, či už na poli, v lese, alebo vo vode. Každý jedinec však potrebuje individuálny

prístup, niektorým totiž trvá dlhšie, kým pochopia, o čo vlastne ide. No keď toto úskalie prekonáte, získate neoceniteľného a vytrvalého pomocníka. Podľa mňa sú dôležité majiteľove vedomosti o výcviku a to, či má psík chuť pracovať. Ak sú splnené tieto podmienky, úspech sa určite dostaví.“ Aj keď bracco nepatrí medzi malé plemená, môžete ho chovať aj v dome. Denne však potrebuje dostatočný pohyb. „Starostlivosť

Z milých šteniatok vyrastú neoceniteľní pomocníci.

Aportovanie v hlbokaj vode im nerobí žiadne problémy.

V prvom vrhu sa narodili dve šteniatka, pes Cesarino a sučka Cora.

Skúšky poľovnej upotrebitelnosti zvládajú bez zaváhania.

o srst' nie je vôbec náročná. Občasné prečesanie a poutieranie handrou úplne postačuje. Naopak, mimoriadnu pozornosť treba venovať ušiam. Keďže sú ovisnuté, ľahko sa znečistia, čo môže viesť k zdravotným ťažkostiam. Prekvapujúca je vysoká tolerancia bracca k povrchovým poraneniám. Rôzne bodné a rezné rany spôsobené prácou v ťažkom teréne ho vôbec neobmedzujú ani neodrádzajú.“

Osobnosť

Gejzova chovateľská stanica bola zaevidovaná v roku 2008. Vzápätí sa mu podarilo odchovať jeden vrh, z ktorého pochádzajú dve šteniatka. Psíka Cesarina si nechal, sučka Cora robí radosť novým majiteľom v Česku. „Pokiaľ viem, môj pes Luigi bol prvým uchovneným braccom na Slovensku. Neskôr k nemu pribudla Linda. Zároveň sú to prvé jedince, ktoré u nás získali titul Slovenský šampión krásy. Moje šteniatka vlani

KÚSOK HISTÓRIE

Gróf záchranca

Talianskeho stavača (bracco italiano) vyšľachtili v Piemonte (ľahký typ) a v Lombardii (ťažký typ). Podľa niektorých prameňov je výsledkom kríženia talianskeho krátkosrstého stavača (segugia) a pôvodného ázijskeho mastifa. Ďalšie pramene sa prikláňajú k názoru, že bracco pochádza zo svätohubertskeho psa. Spočiatku sa používal najmä pri love vtákov pomocou siete, neskôr sa prispôbil poľovačkám so strelnou zbraňou. Aj keď toto plemeno kedysi obľubovala talianska aristokracia (napríklad známa dynastia Medici), začiatkom 19. storočia sa ocitlo pred zánikom. Jeho záchrancom sa stal zaniatený poľovník a kynológ gróf Ferdinando Delor de Ferrabouc. Prvý oficiálny štandard plemena prijal taliansky klub chovateľov 19. februára 1949.

Taliansky stavač

Krajina pôvodu: Taliansko.
Originálny názov: Bracco Italiano.

Klasifikácia FCI: skupina 7
– stavače, so skúškou.

Dátum publikovania platného štandardu: 27. 11. 1989.

Celkový vzhľad: robustný, harmonická stavba tela vzbudzuje dojem sily. Uprednostňovať sa majú psy so suchými končatinami, s výrazným svalstvom a jasnými líniami, s dobre modelovanou hlavou a so zreteľnou partiou pod očami.

Povaha a správanie: odolný, spoľahlivý a ovládateľný.

Hlava: hranatá a v oblasti jarmových oblúkov úzka, jej dĺžka zodpovedá 4/10 výšky v kohútiku.

Temeno: pri pohľade z profilu má lebka tvar veľmi otvoreného oblúka. Pri pohľade zhora tvorí podlhovastú elipsu.

Papuľa: chrbát nosa buď rovný, alebo mierne klenutý. Dĺžka papule zodpovedá polovici dĺžky hlavy a jej hĺbka dosahuje 4/5 dĺžky. Pri pohľade spredu sa jej bočné strany mierne zbiehajú, napriek tomu zostáva papuľa vpredu dostatočne široká.

Chrup: dobre do seba zapadajúce zubné oblúky, so zubami osadenými kolmo do čeluste a s nožnicovým zhryzom. Kliešťový zhryz sa toleruje.

Uši: také dlhé, že bez naťahovania siahajú po predný okraj ňucháča. Ich šírka dosahuje minimálne polovicu ich dĺžky. Sú iba mierne vztýčené, v nasadení sú pomerne úzke, nasadené sú dosť vzadu a vo výške jarmových oblúkov. Cenia sa jemné uši, s výrazne dovnútra stočeným predným okrajom, ktoré tesne priliehajú k lícam. Spodný okraj uší má mať mierne zaoblené špičky.

Oči: oválne, posadené ďaleko od seba. Vzdialenosť medzi oboma očnými kútikmi zodpovedá zhruba dvojitej dĺžke jedného oka. Úprimný pohľad.

Krk: mocný, v tvare zrezaného kužela, jeho dĺžka má dosahovať aspoň 2/3 dĺžky hlavy, dobre odsadený od šije. Na hrdle je mierny zdvojený lalok.

Kohútik: dobre vyznačený, s ďaleko od seba umiestnenými koncami lopatiek.

Chvost: v koreni silný, mierne sa zužuje, osrstený krátkou srstou. Keď je pes v pohybe, hlavne keď

sliedi, je takmer alebo celkom horizontálne nesený.

Predné končatiny: mocné plecia, svalnaté, dlhé a šikmé, voľné v pohybe. Ramená šikmé, dobre priliehajú k hrudníku, predlaktia mocné, zvislé, so silnými, dobre oddelenými šľachami, laktový hrbolec musí ležať na zvislici, ktorá smeruje od zadného hrotu lopatiek k zemi.

Zadné končatiny: dlhé stehná, zhora nadol sa nemajú príliš rozbiehať, sú svalnaté, s takmer rovným zadným okrajom, mocné predkolenia, široké päty, podpätia sú pomerne krátke a suché. Zdvojený vlčj pazúrik sa toleruje.

Pohyb: predĺžený a rýchly klus s dobrým záberom zadných končatín, hlava je vysoko nesená, takže počas poľovačky je ňucháč nesený nad líniou chrbta.

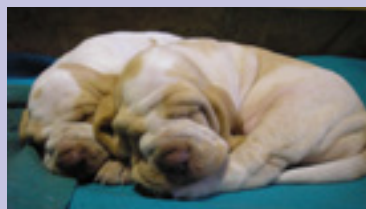
Koža: odolná, ale elastická, na hlave, hrdle, pod pazuchami a na spodnej strane trupu je tenšia.

Sfarbenie: biele, biele s rôzne veľkými, svetlejšími alebo tmavšími oranžovými alebo jantárovými škvrkami, biele s väčšími alebo menšími gaštanovými škvrkami, svetlooranžovo striekané, biela striekaná gaštanovohnedou, pri poslednej kombinácii sa cení kovový odlesk a uprednostňuje sa hnedý tón pripomínajúci mníšsku kutňu. Vítaná je symetrická maska, ale toleruje sa jej chýbanie.

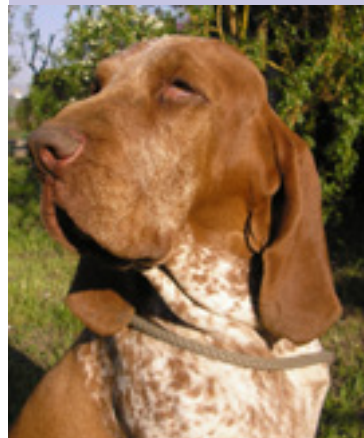
Veľkosť a hmotnosť: výška v kohútiku medzi 55 – 67 cm. Uprednostňujú sa psy s výškou 58 – 67 cm, sučky 55 – 62 cm. Hmotnosť je medzi 25 až 40 kg, podľa výšky.

Chyby: rážštep, konvergencia ohraničujúcich línií papule a temena, rybie oči, podhryz, albinizmus, čierne osrstenie, čierno-biele osrstenie, trojfarebnosť, plavá, oriešková, jednofarebná s pálením, stopy čiernej na slizniciach, koži a na príviesných orgánoch kože.

Poznámka: psy musia mať dva normálne vyvinuté semenníky, úplne zostúpené v miešku.

VIZITKA:

Meno psa: LINDA di Cascina Croce

Dátum narodenia: 12. 6. 2007

Otec: RODI di Cascina Croce

Matka: DINA di Cascina Croce

Majiteľ: Gejza Polgáry

Skúšky a výstavy: JSS II. cena, 6x V, 5x CAC, 3x CACIB, 4x BOB, 1x BOG 3. miesto

dostali v plemennej knihe SKJ poradové čísla osem a deväť. To znamená, že do polovice minulého roka bolo na Slovensku zaevidovaných spolu deväť jedincov.“ Ako chovateľ sa snaží o udržanie exteriéru, ale aj pracovnej stránky talianskeho stavača. „Najviac si na ňom cením to, čo z neho vyžaruje – hrdosť. Každý bracco je jedinečná osobnosť. Je to priateľský a ostražitý pes. Vďaka svojmu výzoru, ušľachtilým pohybom, vynikajúcemu čuchu a jedinečnej spôsobu práce patrí medzi atraktívne a krásne poľovné plemená.“

Text: Marianna Rajská,

fotografie: archív Gejzu Polgáryho